

PISM | POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

KOMENTARZ

Nr 57, 29 października 2019 © PISM

Redakcja: Sławomir Dębski • Patrycja Sasnal • Rafał Tarnogórski

Sebastian Płóciennik • Justyna Szczudlik • Daniel Szeligowski • Jolanta Szymańska
Marcin Terlikowski • Karol Wasilewski • Szymon Zaręba • Tomasz Żornaczuk

Zwycięstwo opozycji w wyborach prezydenckich w Argentynie

Bartłomiej Znojek

Alberto Fernández, opozycyjny kandydat centrolewicowego Frontu Wszystkich, zwyciężył w pierwszej turze wyborów prezydenckich w Argentynie 27 października i 10 grudnia stanął na czele nowego rządu. Jego głównym wyzwaniem będzie przezwyciężenie trudności gospodarczych i wynikającego z nich rosnącego niezadowolenia społecznego. Zmiana władzy może wpłynąć na wydłużenie procesu ratyfikacji umowy UE–Mercosur przez Argentynę.

Kim jest zwycięzca?

Alberto Fernández jest profesorem prawa i doświadczonym politykiem, choć przed kandydowaniem nie był zbyt rozpoznawalny. Kierował gabinetami prezydentów Néstora Kirchnera (2003–2007) i – krótko – Cristiny Fernández de Kirchner (2007–2015). Po rezygnacji w 2008 r. stał się w kolejnych latach krytykiem tej ostatniej, później jednak wrócił do współpracy. To była prezydent stała w maju br. za decyzją o wystawieniu kandydatury Fernández i swojej na stanowisko wiceprezydenta. Ten krok miał znaczenie taktyczne, bo polityk ta budzi niechęć znacznej części społeczeństwa. Wynika to z negatywnych skutków gospodarczych interwencjonistycznej polityki ostatnich lat jej rządów oraz zarzutów korupcyjnych obciążających ją i jej administrację.

Co zdecydowało o zwycięstwie kandydata opozycji?

O wyniku wyborów zaważyły pogłębiające się trudności gospodarcze. Za kadencji pokonanego przez Fernández centroprawicowego prezydenta Mauricio Macriego, tj. od 2015 r., PKB spadł o kilkanaście procent, kurs dolara wzrósł z 10 do 60 peso argentyńskiego, zadłużenie zagraniczne – o 60%, a inflacja z ostatniego roku przekroczyła 50%. W czerwcu 2018 r. rząd zwrócił się o wsparcie do Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) i wynegocjował kredyt wart 57 mld dol. Mimo tej pomocy nie uniknął trudności ze spłatą zadłużenia. Polityka oszczędnościowa i słabnące peso przyniosły wzrost wskaźnika ubóstwa do ponad 35% – 5 pkt proc. więcej niż w 2015 r. Alberto Fernández zdobywał poparcie m.in. dzięki hasłom, że możliwe jest wyjście z zadłużenia na elastycznych warunkach, przy generowaniu wzrostu gospodarczego i ograniczaniu ubóstwa.

Co wiadomo o programie polityki zagranicznej przyszłego rządu?

Fernández położy nacisk na bliższą współpracę polityczną w regionie. Odejdzie też od presji na rząd Nicolása Maduro w Wenezueli, gdyż bliższy jest stanowiskom Meksyku i Urugwaju, które stawiają na dialog polityczny. Konieczność stabilizacji sytuacji gospodarczej i spłaty zobowiązań wobec MFW sprawi, że nowy prezydent z jednej strony będzie musiał utrzymywać dobre stosunki z USA, których władze stały za przyznaniem pożyczki przez Fundusz. Z drugiej strony będzie musiał odbudować zaufanie i przyciągnąć inwestorów zwłaszcza w sektorach energetycznym i naftowym. Kluczowym partnerem w tej sferze mogą

okazać się Chiny, silnie zaangażowane gospodarczo w Argentynie. Wizyty Fernándeza podczas kampanii wyborczej w Hiszpanii i Portugalii sugerują też zainteresowanie bliższą współpracą z UE.

Co oznacza wynik wyborów dla ratyfikacji umowy UE–Mercosur?

W kampanii Fernández sceptycznie wypowiadał się na temat rezultatów zakończonych negocjacji Mercosuru z UE i sugerował możliwość renegotjacji postanowień umowy. Zwracał uwagę na to, że porozumienie budzi niepokój, bo może zaszkodzić przemysłowi i rynkowi pracy w Argentynie. Te wątpliwości i podejście nowego rządu do otwarcia rynku w kontekście walki z kryzysem gospodarczym mogą negatywnie oddziaływać na proces akceptacji umowy w Argentynie. Na tę decyzję wpłynie jednak tempo ratyfikacji w pozostałych państwach członkowskich bloku, zwłaszcza Brazylii. Jeżeli przyjmą one dokument wcześniej i uzgodnią z UE warunkowe stosowanie postanowień porozumienia, to unijne towary na podstawie regulacji Mercosuru i tak trafią na preferencyjnych warunkach do Argentyny, nawet jeżeli nie będzie ona stroną porozumienia.